Nr 1 - 2023

PRESS JUDICATA

Tidning för Juridiska Föreningen i Uppsala

Rymdjuridik | Årets lärare 2022 | Meteoritdomen

Huvudsamarbetspartner:

CEDERQUIST

Samarbetspartners:

Lindahl

KPMG

Linklaters

MANNHEIMER SWARTLING

Gernandt & Danielsson

VINGE

ROSCHIER

WHITE & CASE

SETTERWALLS

Delphi

Kontor:
Övre Slottsgatan 6
753 11 Uppsala

Besöksadress:
Övre Slottsgatan 6
753 11 Uppsala

Kontakt:
redaktionen@jf-uppsala.se
www.jf-uppsala.se

Ansvarig utgivare:
Matilda Österberg
kommunikation@jf-uppsala.se

Omslag: Unsplash - Casey Horner

I detta nummer av

— PRESS —
JUDICATA

”Sikta mot stjärnorna”

- Ledare.....s.3
- Meteorit-domen.....s.7
- Att studera med vetskap och ovetenskap.....s.11
- Årets lärare - Henrik Forshamn.....s.15
- Vägen upp i JF.....s.20
- Framtidens juristjobb.....s.23
- Horoskop.....s.25
- Recceveckan - en överlevnadsguide.....s.27

JURIDISKA FÖRENINGEN I UPPSALA · GRUNDAD 1844 ·

Ledare

Jag har aldrig lyckats ta mig igenom filmen Footloose. Till att börja med är den så där outhärdligt corny som 80-talsfilmer ofta är. Men det dummaste måste nog vara premissen; en stad där det är olagligt att dansa?

Kanske kommer jag ge filmen ett sista försök. Något behöver man ju ha för sig om man menar allvar med att prokrastrinera sin associationsrätts-PM. Dessutom är ju Sverige inte så annorlunda från staden i Footloose, åtminstone upp tills alldeles nyligen. Tack och lov att kravet på danstillstånd för krogar snart är ett minne blott.

Vissa saker är ständiga. Med nytt år följer en ny termin. Därmed nya böcker att ”läsa”, nya föreläsningar att missa och nya basgruppsmedlemmar att nästan komma överens med. Likaså, en ny redaktion för Press Judicata. Som layoutansvarig respektive biträdande dito har vi Emilia Wallin (T6, lantmätare) och Malin Danielsson (T4). Terminens skribenter heter Felicia Liljebjer (T5) och Casper Ring (T5). Biträdande chefredaktör är Sanna Jonsson (T2) och undertecknad (T5) agerar chefredaktör. Jag vill även rikta särskild uppmärksamhet mot JF:s nya kommunikationsansvariga,
Matilda Österberg (T6, lantmätare), som varit högst delaktig i författandet av detta nummer.

Så på förekommen anledning kommer här årets första nummer av Press Judicata. Med inspiration från 80-talsfilmer har vi valt ett så pretentiöst övergripande ämne som: Sikta mot stjärnorna. Då tänker ni: ”Oj, det lät ju ganska brett och oprecist”. Och ja, det är liksom halva tanken. Så som vore det ett förfäktande av ett illa valt PM-ämne vill jag nu ge lite bakgrund till ämnesvalet.

Under pandemin hade jag en spaning. Åren 18–20 är minst sagt formativa. I nu relevant hänsyn vill jag framhålla inlärningskurvan avseende klubbetikett. Det krävs några hundår på sunkhak med låg åldersgräns för att lära sig hur man egentligen ska föra sig i en nattklubbsmiljö. Man knuffas lagom mycket och blir inte arg för att någon går in i en. Man håller ett lagom tempo på förfesten, och man får inte bartenderns uppmärksamhet genom att vifta med kortet i ansiktet på henne. Vill man discohångla är det okej, men man gör det lite diskret.

Kort sagt, man behöver göra fel för att veta vad som är rätt. Det är sunkhakens *raison d’être*. Vad skulle då hända med den generation som berövades denna upplärning? Hur skulle det bli när 02:orna och 03:orna kom ut på klubben? Min spaning var att klubbscenen under tiden efter pandemin skulle bli kaotisk. I efterhand vill jag även påstå att jag hade rätt. Samtidigt vill jag mena att det värsta är förbi. Pandemin är långt bakom oss och därmed de allra värsta utgångarna. Knuffarna på dansgolvet är inte riktigt lika hårda och man behöver inte brotta sig fram till baren. The kids are growing up, helt enkelt.

Med detta vill jag påstå att framtiden ser ljus ut. Framför oss ligger fina år, utan rättsregleringar kring dans eller odrägliga nattklubbsgäster. Till råga på allt verkar inflationen stagnera. Kanske kan vi snart mötas upp på någon nationspub och dansa ohämmat, utan att för den delen starta ett bildligt krig över territorium på dansgolvet? Kort och gott, det är dags att sikta mot stjärnorna.

Som sagt, temat för detta nummer är brett. Vi har tagit detta faktum och sprungit med det. I numret får ni läsa om allt från lysande lärare till höjdare inom JF, rymdjuridik, och mycket annat. Så för en kort stund, lägg ifrån er kurslitteraturen, och lyft mot stjärnorna.

Fridens,
Jonatan Skagerberg
Chefredaktör

Bakgrund: Unsplash - Andy Holmes
Bilder: Canva

Redaktionen VT 2023

Chefsredaktör
Jonatan Skagerberg

Biträdande Chefsredaktör
Sanna Jonsson

Layoutansvarig
Emilia Wallin

Biträdande layoutansvarig
Malin Danielsson

Skribent
Felicia Liljebjer Sundin

Skribent
Casper Ring

Delphi

Årets Advokatbyrå. Igen.

För femte gången har Delphi utsetts till Årets Advokatbyrå i Regis årliga kvalitets- och branschstudie. Ett stort tack till alla våra klienter och medarbetare!

Med glädje och stolthet blickar vi framåt. Läs mer hur du kan starta din karriär hos oss på **delphi.se**

Psst, du har väl hört talas om om vår kunskapsportal för juriststudenter **Friends of Delphi**? Läs mer och bli medlem idag via QR-koden.

En podd om att arbeta på en byrå

Är du nyfiken på hur det är att arbeta på en advokatbyrå? I Roschiers podcast, “A cup of”, får du en inblick i den juridiska världen, och framför allt i byrålivet. I varje avsnitt bjuder vi in olika gäster, allt från trainees och rekryterings-experter till jurister och delägare, för att prata om människorna, arbetet och vardagen på en advokatbyrå. Låter det intressant? Lyssna nu!

“A cup of” finns där poddar finns.

roschier.com

ROSCHIER

Meteoritdomen

Meteoriten var den största som fallit i Sverige under de senaste hundra åren. Rymdstenen hittades efter gediget sökande av två meteotitjägare den 5 december, drygt en månad efter nedslaget på greven Johan Benzelstierna von Engströms ägor i Upplands skogar. Benzelstierna väckte talan om bättre rätt till meteoriten. Meteoritjägarna bestred. Frågan, den första av sitt slag i svensk rättshistoria, var till vem som meteoriten skulle tillfalla – fastighetsägaren eller upphittarna? Vid det här laget känner många juridikintressarade till vad som åsyftas – nämligen den så kallade meteorit-domen.

Johan Benzelstierna von Engström – ett namn som tillkommer en greve som gör anspråk på meteoriter – grundade sin talan om bättre rätt på att äganderätten till en nyss fallen meteorit tillfaller fastighetsägaren, i vart fall om meteoriten inte har ett obetydligt värde. Svarandena, däremot, påstod dels att en nyss fallen meteorit inte ska betraktas som fast egendom, dels att meteoriter därmed är lös egendom och alltså tillhör upphittarna, dels slutligen att det följer av allemansrätten att allmänheten får söka och ta upphittade stenar på annans fastighet, inklusive meteoriter.

Tingsrätten inledde sina domskäl med att efterlysa tillämplig lagstiftning. Tyvärr finns ingen lag om bättre rätt till meteoriter. Därefter utforskades möjligheten till analogislut från kringliggande rättsområden. Först ut var minerallagstiftningen, som bland annat innehåller regler om eftersökande av mineraler. Men med hänvisning till minerallagstiftningens syfte – att skapa förutsättningar för att försörja den svenska industrin med mineralråvaror – ansågs analogier mindre lämpliga.

Näst på tur var lagstiftning om fornfynd. Fornfynd definieras som lämningar från forna tiders människor (tänk artefakter från Indiana Jones). Alltså inte tillämplig. Inte heller hittegodslagen, som rör borttappad egendom, kunde tingsrätten hämta ledning från. Slutsatsen blev att frågan fick lösas genom tillämpning av allmänna civilrättsliga principer om äganderätt och besittning.

Fast eller lös egendom? Fast egendom är jord, som i sin tur kan bestå av lera, sten, grus, vatten med mera. Fast egendom är även vissa tillbehör som enligt tingsrätten är förenade med jorden genom att de är naturligt förekommande och har en varaktig förening med jorden, exempelvis "på rot stående träd". Alltså egendom som typiskt sett är en del av fastigheten, vilket prövas efter dess naturlighet och varaktighet. Tingsrätten uttalade att avgörande betydelse bör fästas vid föremålets anknytning till jorden. Först konstaterades att meteoriten förvisso bestod av järn, som är naturligt förekommande, men att den inte har blivit en naturlig del av fastigheten. Därefter framgick det att meteoriten hade kommit från rymden, att den befunnit sig på jorden i ca fyra veckor innan den hittades och att den enkelt kunde plockas upp med händerna och inte var nedsänkt i jorden. Slutsatsen blev att meteoriten inte var fast egendom. Därutöver tyckes det "främmande att anse en från rymden fallen meteorit som fast egendom." Det där sista kan tyckas lite märkligt. Varför är det främmande? Visst, enskilda rymdstenar är inte typiska delar av fastigheter. Men varför göra skillnad på jorden och en meteorit som föll för tusen år sedan? Jorden är ju i sig en rymdsten. Aja.

Eftersom meteoriten inte var fast egendom var den lös egendom. Frågan var alltjämt vem som skulle anses äga den.

Den som olovligen stjäl annans egendom kan göra sig skyldig till stöld eller åverkan, det senare om egendomen är vissa föremål som tillhör en fastighet, t ex trädgrenar och grus. Så kallade naturprodukter som finns på andra ägor – bland annat bär och svamp – får plockas och tillägnas som en del av allemansrätten, utan att man därigenom gör sig skyldig till brott. Men meteoriten kunde inte betraktas som en sådan naturprodukt, enligt tingsrätten, eller egendom som kan stjälas. Att tillägna sig meteoriter ansågs nämligen inte omfattas av allemansrätten. Inte heller var det fråga om stöld eller åverkan, eftersom rymdstenen inte tillhörde Benzelstierna.

Meteoriten var alltså herrelös egendom. Det vill säga egendom som inte tillhör eller har tillhörigt någon. Den som först kommer i kontakt med sådan egendom – och därmed besitter den – gör ett så kallat originärt fång genom ockupation. Ockupation kan lättast beskrivas som finders keepers, det vill säga att den som hittar den får den. I och med besittningstagandet blir herrelös egendom upphittarens. Tingsrättens slutsats blev att eftersom meteoriten varken var i fastighetsägarens eller någon annans besittning hade meteoritjägarna genom att ta rymdstenen i sin besittning fått äganderätten genom ockupation.

Låt oss lyfta blicken. Inte mot stjärnorna, utan USA, närmare bestämt delstaten Iowa. Närmare närmare bestämt mot rättsfallet Goddard v. Winchell från 1892 som avgjordes i Iowas Supreme Court. Detta fall har nämligen flera likheter med det svenska avgörandet. En meteorit hade fallit ner på en privatpersons mark. Meteoriten vägde 30 kg och grävde ner sig ca 1 meter i markytan. Dagen efter nedslaget grävdes meteoriten upp av grannen som gjorde äganderättsanspråk på den. Tvist uppstod om bättre rätt till meteoriten mellan fastighetsägaren och upphittaren. Knäckfrågan blev om meteoriten hade blivit en del av fastigheten och huruvida äganderätten till den tillfallit fastighetsägaren därigenom. Liksom för svensk del fanns ingen uttrycklig lag, praxis eller ens princip att tillgå på området "meteorit-rätt". Istället tillämpade domstolen den romerska principen med det underbara namnet Quicquid plantatur solo, solo cedit (översätts ungefär till: Vad som än är anbringat jorden, tillhör jorden). Slutsatsen blev att meteoriten blivit en del av fastigheten, varför äganderätten tillföll fastighetsägaren trots att rymdstenen endast utgjort en del därav i en dag.

Avslutningsvis kan man dra slutsatsen att huruvida meteoriter tillhör fastighetsägaren beror på två omständigheter: Hur länge den varit där och hur djupt ned i marken den grävt ned sig. Den uppenbara frågan motfrågan blir: När blir en meteorit varaktigt förenad med jorden – ett år? när mossa börjar växa på den? Och hur svårt måste det vara att gräva upp meteoriten? Man kan även fråga sig om meteoritens värde har någon påverkan i sammanhanget. Högsta domstolen har ju i ett avgörande (NJA 2002 s 561) konstaterat att lös egendom omvandlas till fast sådan genom sammanfogande, om ett särskiljande av saken från fastigheten skulle medföra en väsentlig värdeförstöring av fastigheten. Meteoriten i fråga förmodades ha det inte oansenliga värdet om "några hundratusen". Bör inte det betraktas som ett väsentligt värde?

Dessa frågor och fler därtill får vi förhoppnings svar på i framtiden. För än är saken inte slutligt avgjord: den 14 februari 2023 beviljades greven Benzelstierna prövningstillstånd i Svea hovrätt. Den som blickar uppåt och ser ett stjärnfall – eller för den delen ett meteoritregn – kan väl önska att HD bringar klarhet i frågan: Vem äger meteoriten?

Casper Ring

Bakgrund: Unsplash - Guille Pozzi

Together we make a mark

White & Case är en av världens största globala advokatbyråer med över 2 600 jurister i 30 länder på 44 kontor. Vi har funnits i Stockholm i snart 40 år och har över 65 jurister inklusive 13 partners. Vår Nordiska närvaro med våra kontor i Stockholm och Helsingfors gör White & Case till den enda globala advokatbyrån med en stark och etablerad nordisk närvaro och som kan tillhandahålla svensk, finsk, brittisk, amerikansk och pan-europeisk rådgivning.

Våra jurister är marknadsledande inom områden som M&A, bank och finans, kapitalmarknader och tvistlösning. Vi arbetar med några av de viktigaste och mest komplexa transaktioner och frågor på marknaden och är stolta över att kunna kombinera lokal förankring med ett marknadsledande internationellt nätverk.

Läs mer om hur vi arbetar och våra lediga tjänster.

WHITE & CASE

White & Case LLP
whitecase.sweden
White & Case LLP - Sverige

Biblioteksgatan 12, Stockholm
www.whitecase.com

WHITE & CASE

TRYGGT

UTMANANDE

På Cederquist vet vi att jämvikt är avgörande för en långsiktigt hållbar karriär. Det handlar om balans mellan juridisk analys och relationsbyggande, mellan fokus och återhämtning, men också om jämvikt i hur vi utmanar oss själva.

Vi är nämligen övertygade om att en bra, trygg och inkännande arbetsmiljö innebär att du kan ta snabbare steg i din utveckling – och i karriären. Därför är det så vi har det.

Bli vår nya kollega - ansök på: karriär.cederquist.se

CEDERQUIST

Om att studera med vetskap och ovetskap

”Vad ska du göra efter examen?” är troligtvis den fråga jag har fått höra mest under de senaste två åren. Efter snart fem terminer av mycket varierande innehåll kan jag fortfarande inte riktigt påstå att jag sitter på ett konkret svar utan enbart en uppfattning om vad jag har fallenhet för och vilka rättsområden som medförde lite lägre studiemotivation. Trots detta tycker mina nyfikna släktingar att jag är målmedveten. Strävan efter en juristexamen verkar vara tillräcklig för denna stämpel och det behövs ingen tydligare målsättning än så. En examen är ju förvisso en mållinje men för min del är endast vetskapen om att sakrätt är roligare än arbetsrätt inte direkt något som bidrar till en känsla av trygghet inför stundande examen. Det är med visst avund jag ser kursare networka inom akademin och samla AB:n på hög för framtida notarietjänster i strävan mot något mer än ”bara” en juristexamen. Enligt Press Judicatas enkät på ämnet är jag lyckligtvis inte helt ensam om att sakna ett tydligt mål med min utbildning, det är faktiskt hälften av oss som inte har det.

När vi talar om målsättning finns en skiljelinje mellan vad vi uppfattar som realistiskt och vad som är drömmål. Personligen ser jag just nu att skatteverket ligger mer inom räckhåll än rollen som justitiekansler men charmen med utbildningen är ju att det till stor del är erfarenhet och ambitioner som sätter gränserna. Vem vet, om sisådär 40 år kanske JK skulle vara ett alternativ om jag verkligen lägger manken till (ytterst tveksamt). För de som har en lite tydligare idé om vad examen ska leda till verkar affärsjuridik, myndighetsjobb och tingsnotarietjänstgöring ligga i topp.

När vi istället talar om att ”sikta mot stjärnorna” visar enkätsvaren att de yrken som lockar är advokat, åklagare och målsägandebiträde. Men valet av yrkesroll går ju ofta hand i hand med att nischa in sig på ett särskilt område inom juridiken. De rättsområden som tilltalar mest verkar vara straffrätt och immaterialrätt. Konstitutionell rätt och barnrätt nämns också i enkätsvaren. Fordringsrätt och sakrätt förtjänar i min mening lite mer uppskattning men det får man sällan chansen att säga högt. Tjusningen ligger ju i att vi tycker om olika saker, annars skulle det bli ett överflöd av brottmålsadvokater. I enlighet med temat för upplagan vill jag även passa på att slå ett slag för rymdrätten, ett spännande område inom folkrätt som har en egen hylla inne på JB för den som är intresserad.

Det har nog redan framgått att juristvärlden är full av valmöjligheter och att det inte direkt är fråga om valet och kvalet efter examen. Inga dörrar står helt stängda för någon av oss, vissa är kanske bara lite trögare att öppna. Så när vi har sållat ut vilka yrken och rättsområden som låter spännande återstår det att fundera över potentiella arbetsgivare. Vi talar om allt från privata företag till offentlig förvaltning och internationella organisationer. En åklagare har givetvis färre alternativ än en blivande advokat, men det innebär inte att vissa arbetsgivare kan ses

som mer attraktiva än andra. I enkätsvaren ser jag att Domstolsverket, EU och JO toppar denna kategori. Till min stora glädje nämns även Kronofogdemyndigheten vilket innebär att det finns fler som inte finner sakrätt riktigt så avskräckande. Kontentan är i alla fall att jurister, precis som ohyra, finns precis överallt och framförallt på platser man kanske inte tänker på. Juridiken är i ständig utveckling och det kommer aldrig att råda brist på spännande arbetsmöjligheter.

I skrivande stund är jag officiellt 1/2 jurist och fick precis uppleva en helt fantastisk halvvägsgasque. Utbildningen har hittills känts självklar trots att jag inte riktigt vet vad jag vill göra efter examen, men ibland vandrar ju tankarna iväg till vad en alternativ karriärbana hade kunnat vara. Det kan många gånger vara svårt att tänka sig något annat än juristyrket när seminarium, PM och tentor passerar förbi i rasande fart och den analytiska förmågan drillas till PBL. Enkätens sista fråga var vad jurist- och lantmäteristudenter skulle göra om de inte läste sina respektive utbildningar. I svaren nämns alla möjliga yrken, bland annat lärare, ingenjör, statsvetare, ekonom och läkare. Det finns faktiskt en god chans att någon av dem blir en framtida kollega trots att man själv kanske kommer sitta där med sin juristexamen i hand.

En del av oss studerar med vetskap om att vi vill bli jurister och ovetskap om vad som händer när vi väl har blivit jurister. Det låter som receptet för framtidsångest och kanske är tillvaron trots allt tryggare hos dem som vet att de vill spendera några år i Nacka tingsrätt. Men i slutändan spelar det ingen roll om det finns en utförlig plan eller om panik uppstår enbart av fakultetens uppmuntran att välja "en fördjupningskurs du tycker låter kul". Alla dörrar står öppna och att sikta mot stjärnorna är aldrig orealistisk i juristvärlden.

Felicia Sundin Liljebjer

Bilder: Canva

Vad är affärsjuridik?

En stor del av arbetet på affärsjuridisk byrå handlar om att biträda klienter med transaktioner. Som verksam inom transaktionsjuridiken slänger vi oss med en del engelsk terminologi som kan vara bra att ha koll på. Till höger följer därför en kort ordlista.

Equity capital markets
Transaktioner som involverar börsnoterade aktier (t ex. notering eller avnotering på börs samt emissioner).

Debt capital markets
Transaktioner som involverar börsnoterade skuldinstrument (t ex. företagsobligationer).

Public M&A
Transaktioner som involverar köp av aktier i börsnoterade företag (s.k. offentliga uppköpserbjudanden).

Private M&A
Transaktioner som involverar köp av företag som inte är börsnoterade.

Signing
När man skriver under avtal om en transaktion (t ex. ett aktieöverlåtelseavtal).

Closing
När köparen tillträder det som köpts inom ramen för en transaktion (t.ex. aktierna vid ett företagsförvärv).

Skapa kontakt

Gernandt & Danielsson

Vill du bli en i teamet?

Våra klienter och uppdrag är olika, och det måste vi också vara. Därför söker vi alltid medarbetare med olika förmågor och perspektiv, som kan gå utanför sin komfortzon för att leverera de mest innovativa och effektiva lösningarna till våra klienter. Vår verksamhet bygger på att vi mår och presterar som bäst när vi har gemensamma mål att uppnå. Därför betraktar vi samarbete som en absolut förutsättning för att vi ska kunna nå vår fulla potential – som byrå och som individer.

Tillsammans har vi skapat oss en självklar plats i samhällets och näringslivets största händelser. Vill du vara med?

LÄS MER PÅ MANNHEIMERSWARTLING.SE/KARRIAR

MANNHEIMER SWARTLING

Intervju med Årets lärare

Henrik Forshamn

Vi har haft nöjet att intervjua adjunkt Henrik Forshamn som i år fick ta emot hedersutmärkelsen Årets lärare från Juridiska föreningens studieförbättrandegrupp. Enligt motiveringen har Henrik, med en tydlig pedagogisk metod lyckats fånga civilrättens kärna. Han har dessutom med ett glatt humör i klassrummet fått studenterna att våga fråga, ta plats och fått alla att känna sig sedda samtidigt som han utmanat studenternas tänkande och resonerande. Det är fettisdagen så vi träffas över en kopp kaffe och semla på Fågelsången. Grattis Henrik!

Den klassiska sportjouranlistfrågan: Hur känns det?
Bra. Men även lite kluvet. Det är alltid lättare att undervisa utifrån lågt ställda förväntningar. Så fort en utmärkelse anmäler sig anpassas studenternas förväntningar i enlighet. Då kan studenterna förvänta sig att man kan trolla, och då får man väl trolla. Men jätteroligt, absolut!

DIPLOM

ÅRETS LÄRARE 2022

Henrik Forshamn

Med en tydlig pedagogisk metod har Henrik lyckats fånga civilrättens kärna. Han har med ett glatt humör i klassrummet fått studenterna att våga fråga, ta plats och fått alla att känna sig sedda samtidigt som han utmanat studenternas tänkande och resonerande. När seminarierna har varit komplicerade lyckas Henrik dra paralleller till andra sammanhang för att göra poängen greppbar och känslan är alltid att han verkligen vill att studenterna ska förstå. Han kan även på ett fängslande sätt koppla ihop juridik med konsthistoria och filosofi vilket ger uttryck för hans passion på olika områden och gör undervisningen bred och rolig. Kort sagt, med Henrik blir det en lärorik resa!

Uppsala den 25 November 2022

Bild: Canva

Varför tror du att du vann?
Det kan jag inte riktigt svara på. Men det som kanske utmärker mig, lite grann, torde vara att jag har en avvikande bakgrund; jag är humanist. Det är sällan det finns humanister som undervisar. Sedan har jag aldrig praktiserat juridik, inte suttit ens en minut på byrå, och inte haft en tanke på att undervisa i civilrätt. Det var slumpen, pandemin bland annat, som fick mig att ändra inriktning på min yrkestillvaro. Jag fick tänka om, i och med att min bransch gick under. Så då blev det en ansökan om att få undervisa civilrätt, därför att det teoretiskt är intressant. Och det gick ju bra!

Vad gör du nu?
Jag forskar i rättshistoria som doktorand här i Uppsala och jag ska vid tillfälle, förmodligen i år, försvara både licentiat- och doktorsavhandling. Avhandlingen handlar om rättshistoria. Jag skriver om juridik, jag skriver om historieforskning och historievetenskap. Jag försöker ställa mig utanför för att se var våra discipliner möts och var dem skiljs åt. Vad klargör det problem en jurist, med inskolad juridisk metod, står inför att ta sig an ett visst humanistiskt ämne med historiskt material. I den första boken avhandlas det historikern kallar förvriden kunskap. Juristen förvrider nämligen kunskap för att den ska vara juridisk. Historikern känner då inte igen ett händelseförlopp därför att det inte följer historievetenskapen. Avvikelsen beror på detta förvridningsmomentet, som i sin tur beror på juristens plikt. Denna plikt ligger i att den juridiska frågan måste besvaras; när källorna tystnar tar juristen vid som yttersta källa. Rättegångssalen får inte lämnas förens frågan besvarats.

Foto: Casper Ring, Sanna Jonsson

Historikern har inte samma frihet. Tvärtom kan det vara förbjudet att besvara frågan, därför att om inte källorna talar, får inte historikern kliva in. Det är inte tillåtet för historikern att använda förvridna källor, därför att de inte kan litas på.

En uppmaning till studenterna

Min uppmaningen till de studenter som intresserar sig för humaniora är att gå till humanioran – stanna inte kvar inom juridiken. Gå till filosofen, gå till historikern och gå till sociologen för att lära dig där, varefter du kan återvända till juridiken.

Det roligaste att undervisa?

Det roligaste är när man noterar att studenten inte tittar på klockan, nickar till eller tittar förströtт ut genom fönstret. När i vart fall merparten av merparten hänger med. Jag var en ganska dålig student som inte alls tyckte om undervisningen så jag har stor förståelse för dem som känner sig tvingade att gå till seminarierna. I Uppsala bedrivs vad man på tyska säger: verschulung, det vill säga gymnasial skolutbildning. Här har vi gått in i skolmässig, utmärkt undervisning där studenten i princip låses fast i ett beteendemönster med basgruppsmöten och obligatorisk undervisning. Som student blir du hållen i handen, men vad gäller den akademiska friheten är den helt avskaffad, för såväl studenter som lärare. Läraren är inte fri att undervisa vad läraren vill; studenten inte fri att komma och gå som studenten vill. Avskaffandet av den akademiska friheten har resulterat i att en del studenter känner sig alienerade, jag själv inkluderad. Men jag var ödmjuk nog att inse att upplägget passar merparten väl. För att bli en duktig jurist är det en välavvägd utbildning som jag till fullo står bakom.

Omsider är det viktigt att man som student vågar utmana sina lärare och därigenom bejaka juridiken. Tentor kommer och går, vi har alla våra dåliga betyg, men det är mycket mindre viktigt än vad folk tror. Ha istället trevligt under studiernas gång. Det försöker jag förmedla, och det gör det roligt att undervisa.

Fem snabba med Henrik

1. **Drömyrket?**
”Jag borde ha blivit påve! Det är absolut ett drömyrke. Men det blev inte så, av skilda anledningar, och någon trovärdig katolik blir jag aldrig. Idag måste jag också säga att jag gärna hade velat lära mig balett. Jag hade inte kunnat dansa, det är jag för stel för, men jag hade kunnat bli koreograf. Där hade jag nog hört hemma. Jag hade också gärna satt upp operor. Jag tror många blir ganska trötta på det – kritiserade i recensioner, ofta ganska fattiga, sällan några uppdrag och bara några stjärnor som får lysa – men vad jag tycker om med baletten är att det är den renaste form av abstraktionsförmåga. En dansör kan endast med kroppen gestalta en tankegång och att lyckas med detta är fantastiskt. Om juristen tar till sig baletten så förstår man hur långt abstraktionsförmågan kan föras, och vi måste ju abstrahera och lära oss att lyfta oss från det enskilda fallet. Så det är väl något.
Annars borde jag ha blivit jazzkompositör. Jag var på musikhögskolan och hamnade i en orkester, men jag hoppade av, det borde ha blivit jazz i stället.”

2. **Florens eller Uppsala?**
”Ja, en dag som denna … (en snöstorm härjar utanför fönstret). Florens har faktiskt också ganska dåligt klimat. Det som drog mig till Florens är också varför jag är intresserad av Uppsala, det är här det händer! I Florens skrevs historia på 1250-talet, med alla mästerverk som producerades, och så är det här med Upplandslagen. Det är fel att säga att det sker just här, men det bevaras med alla kyrkor vi har här i Uppland. Uppsala besitter ett rikt arv och vi kan här besöka det tillfälle då Sverige blev till. En del av oss som är utlandssvenskar, vi har en kluven identitet alltså.”

3. **Favoritvin?**
”Vissa viner har blivit en del av mig själv. Om jag ska nämna något nämner jag Nobile di Montepulciano. Jag skulle vilja säga att jag går och tar ett glas Brunello men det har jag inte råd med, så jag går och tar ett glas Nobile och tycker att det inte kan bli mycket bättre än så här.”

4. **På spåret eller melodifestivalen?**
”Ingetdera. Jag har ingen tv. Jag tittar alltid på crime drama, som händelser vid vatten och alla brittiska thrillers. Jag är en missbrukare, en knarkare av thrillers, så det brukar jag se på svt play, men det blir tyvärr ingen melodifestival.”

5. **Har du några visdomsord eller tips till studenterna?**
”Nej, inte riktigt. Man brukar inse vad man saknar, eller söker, så några allmänna råd skulle jag inte ge. Däremot så tror jag att det viktigaste är att man inte tar sig själv eller sina studier på för stort allvar. Man har bara en ungdom.”
Henrik tror att många ångrar att de inte tog sig mer tid för att exempelvis resa eller läsa icke-juridiska kurser under sin universitetstid. Han har själv studerat i USA, Tyskland och Frankrike och besökt fakulteter i många andra länder.
”Vi kommer tjäna väldigt mycket pengar. Vi kommer alla dö med alldeles för mycket pengar på kontot. Men så fort man skaffar barn, hus, bil och en karriär med höga krav, så finns det ingen återvändo. Som student kan man leva på ganska lite och den möjligheten förlorar man. Är man däremot väldigt angelägen om komma rakt ut i livet, kör på, då kommer man inte att ångra sig. Jag har sagt till mina studenter att alla är välkomna att höra av sig om man har ett intresse för utlandsstudier, jag svarar alltid på mejl. Att studera utomlands är absolut något jag rekommenderar. Det är lustfyllt, spännande och intressant.”

Stort grattis till utmärkelsen Henrik!

Sanna Jonsson, Casper Ring

SETTERWALLS ADVOKATBYRÅ

Drömmer du om en karriär inom affärsjuridik?

Setterwalls Advokatbyrå är en av Sveriges ledande affärsjuridiska fullservicebyråer, både bland klienter och juridikstudenter.

Men hur har vi blivit en av Sveriges mest välrenommerade advokatbyråer? Svaret är enkelt – våra medarbetare. På Setterwalls ställs du inför spännande utmaningar som utvecklar dig professionellt och ger dig kunskap som du har nytta av i hela ditt arbetsliv.

Vi söker nya kollegor inför hösten 2023 och är nyfikna på just dig!
Läs mer på setterwalls.se/karriar.

www.setterwalls.se

SETTERWALLS

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Vägen upp i JF

Att skriva denna text gör lite ont. Inte för att jag på något sätt genomgår något konstnärligt lidande och värker fram texten, inte heller har jag alls något emot att skriva detta. Jag har skurit mig mellan fingrarna på en faktura på kontoret. Det är en av riskerna med mitt nya ämbete.

Sedan den första januari 2023 sitter jag som vice ordförande i Juridiska föreningen i Uppsala, och är en del av det heltidsarvoderade presidiet. I rollen ansvarar jag för föreningens ekonomi, har det övergripande ansvaret över alla ämbetsmän och är delaktig i arbetet i några av de aktiebolag som föreningen äger eller är delägare i. Jag trivs otroligt bra med mina nuvarande uppgifter i föreningen, och nu får jag till och med arvode för det jobb som jag förmodligen gärna hade gjort ideellt. Jag har alltid trivts med mitt jobb i föreningen, men de uppgifter jag har nu har jag såklart inte alltid haft.

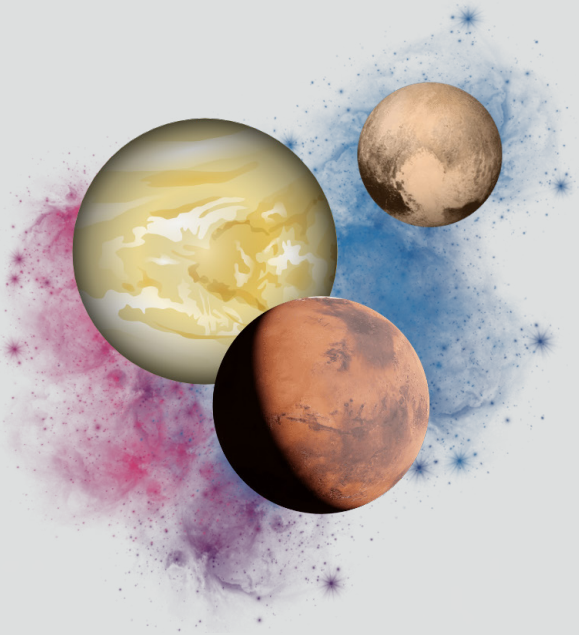
När jag började på Juristprogrammet vårterminen 2020 hade jag bara koll på JF tack vare recceveckan. Att engagera mig, varken i JF eller i något annat, var också i stort sett uteslutet då jag i princip jobbade heltid utanför studierna. Samtidigt låg stora delar av studentlivet nere och något engagemang blev aldrig av, och så fortsatte det ett bra tag, tills jag en dag satt och pluggade på Carro. Jag kände inte till många i JF, men en som jag kände till var han som hade varit förman under recceveckan då jag började. Han hade varit utklädd till Super Mario och verkade vara någon man skulle vilja jobba med. Han var då ordförande för det sociala utskottet och behövde en ny köksmästare. Via en kompis till mig, som redan var engagerad och satt på Carro, blev jag mer eller mindre övertalad att ta på mig detta.

Caféverket, som leds av köksmästaren, har kommit att bli en del av föreningens ryggrad. Tillsammans ser de till att böcker säljs, att besökarna bemöts med ett leende, men kanske framför allt att kaffe, svart som bläck, bryggs och flödar till de trötta studenterna. Caféverket hade i princip legat nere innan jag tillträdde, och det låg på mig att starta upp det igen. Detta gjordes, och tillsammans med caféverkarna kom caféverket att utvecklas till att se ut som det gör idag. Ämbetet fick mig att spendera otaliga timmar på Jontes, trots att detta kanske inte alltid behövdes. I efterhand har jag insett att jag förmodligen tog på mig så många uppgifter i ämbetet jag bara kunde, kanske för att ha en anledning att träffa mina nyvunna kompisar, kanske för att slippa plugga, eller för att det man gjorde alltid möttes med en uppskattning från övriga som gjorde det värt det. Förmodligen är det just det sistnämnda som gör arbetet i en förening likt vår roligt. Det mesta som genomförs, sker i min mening, för att göra det bättre för sina kompisar. Att sätta upp nya högtalare tar kanske en kväll, men kommer att uppskattas av så många andra så många kvällar.

Under tiden som köksmästare uppkom även möjligheten att söka till reccekommittén. Med de positiva erfarenheterna från mitt tidigare ämbete, och med möjligheten att göra något tillsammans med ett gäng kompisar, ställde vi upp. Även detta var roligare, och förmodligen mer givande, än förväntat. Att som recceförman ha det övergripande ansvaret för över trehundra personer, mötet med flera sponsorer, budgeten och att få lokaler till allt var utmanande, men i efterhand extremt givande till kommande ämbeten, och förmodligen även övriga livet.

Bakgrund: Unsplash - Solen Feyissa

I tomheten som uppstod efter recceveckorna passade jag på att bli både pubmästare och idrottsförman, och utöver det har jag haft möjligheten att göra lite allt möjligt. Öltappar har byggts, turnéringar har hållits, sånger har sjungits och fanor har burits, men framför allt har nya vänskaper funnits. Jag har kommit att lära känna fler av mina nuvarande bästa vänner under bland annat slabbiga KV-pass på Jontes, och jag tror att det är detta man tar med sig från sina ämbeten. Att göra saker tillsammans, främst för andras skull, är något som bygger band och ger erfarenheter som är svåra att finna på någon annan plats. Att inse detta, och att dras mer och mer in i föreningen är bland det roligaste jag gjort, och rätt var det är sitter man där som vice och skär sig mellan fingrarna på fakturor.

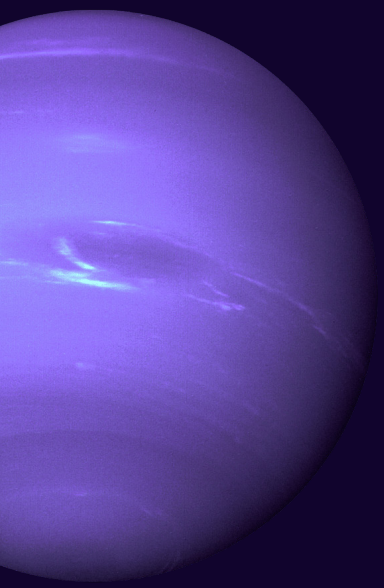
William Nagy
Vice ordförande

Bakgrund: Unsplash - Niranjan
Bilder: Canva

SNART ÖPPNAR ANSÖKAN
Vingeveckan
2023
FÖR DIG PÅ TERMIN 5 OCH UPPÅT
Ian Jonson
Biträdande jurist
Redo för ledningsgruppen?
Vi tror på att ge alla medarbetare möjlighet att växa i sitt yrke,
påverka i sitt arbete och utrymme att vara sig själva.
Därför låter vi en nyanställd sitta med vid varje ledningsgruppsmöte.
Som en symbol för att få ta plats runt bordet
tog vi fram en specialtillverkad stol.
The Seat.
Vem är du och hur vill du utvecklas?
Starta din karriär på vinge.se/karriar
VINGE

Framtidens juristjobb

Kanske lockar en karriär inom rymdrätt efter att ha läst detta nummer? Det brukar sägas ”sikta mot stjärnorna, så kanske du når till trädtopparna”, så ett alternativ för den som känner sig aningen mer jordnära är möjligtvis att grotta ner sig i skogsvårdslagen efter examen. Det efterlängtade examensbeviset är mot vissa på väg som en meteor, och för andra känns det så pass avlägset att det troligtvis ligger och samlar damm i galax långt, långt borta. Hur som helst, det kan knappast skada att undersöka vad livet efter en juristexamen har att erbjuda (även bortom stjärnor och skog), vilket är precis vad vi har gjort!

Det sägs vara balans på arbetsmarknaden för jurister idag och nio av tio nyutexaminerade jurister får arbete med relevans för utbildningen. Samtidigt jobbar bara fyra av tio med traditionella juridiska arbetsuppgifter. Ett vanligt arbetsområde för nyexaminerade jurister är affärsjuridik på advokat- eller juridisk byrå, men många arbetar även på allmänna statliga förvaltningsmyndigheter eller gör notarietjänstgöring. Totalt får ungefär 52 procent anställning i privat sektor och cirka 43 procent i statlig sektor.

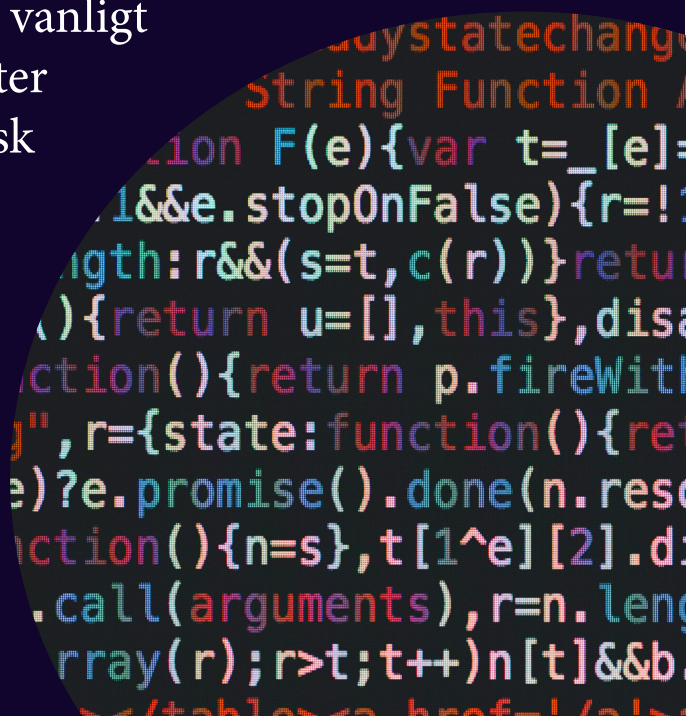

Bild: Canva, Unsplash - Markus Spiske, Casey Horner

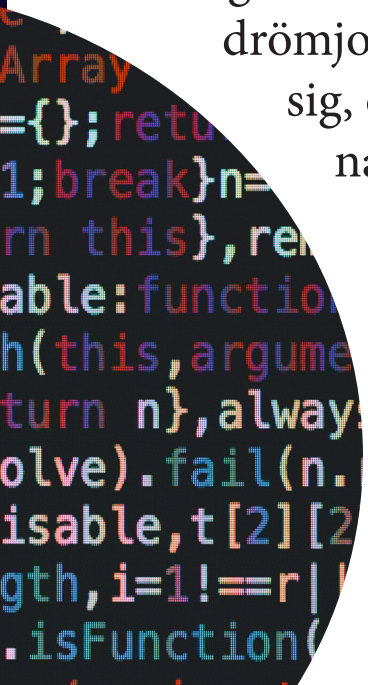

I framtiden spås jurister med it-kunskaper bli extra attraktiva på arbetsmarknaden, inom såväl privat som offentlig sektor. Digitaliseringen medför utmaningar och möjligheter för alla delar av samhället, vilket även kan ställa krav på nya kompetenser hos jurister. Inom rättsväsendet blir bevismaterialet alltmer komplext, vilket påverkar både åklagare och domares arbete. Byråernas organisationsstrukturer och affärsmodeller förväntas förändras av AI, som både kan göra analyser och ge rekommendationer. Framtidens jurister gynnas således av en förståelse för koder och algoritmer, men även av en förmåga att kritiskt ifrågasätta och reflektera över utfallet av dessa rekommendationer.

Det går naturligtvis att spekulera en hel del i dessa prognoser, vem vet, om några år kommer kanske Chat GPT sitta och skriva tingsrättsdomar med snitsiga rubriker? Det ser dock fortfarande ljust ut – i alla fall om man ska tro yrkesverksamma jurister själva – drygt åtta av tio bedömer att digitaliseringen kommer att påverka branschen positivt.

Vägen är kanske inte alltid rak, men den kan leda till drömjobbet ändå. Det är således ingen idé att oroa sig, och tills den dag vi når stjärnorna, trädtopparna eller något annat däromkring, finns det gott om parkbänkar att hänga på här nere på jorden.

Sanna Jonsson

Källor: Akavias rapporter ”Efter examen 2021” och ”Digitaliseringens effekter på juristprofessionen”.

Bild: Canva, Unsplash - Markus Spiske, Casey Horner

Horoskop

- Vårterminen 2023

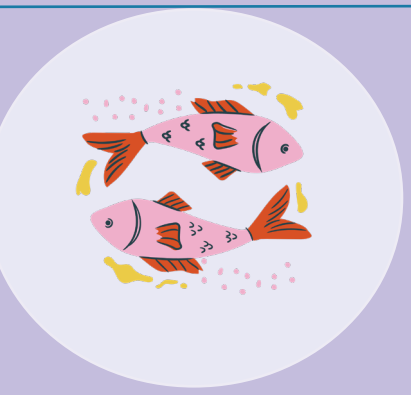
Med våren kommer förändring i ditt liv. Tiden är inne för lyckliga besked, nya möten och personlig utveckling. Kanske stöter du på ett ämne du ej visste du skulle tycka om eller vänder upp och ner på garderoben? Vem vet..

Stenbocken - *Capricornus*
22/12 - 19/1

I vår väntar berg och dalar för vattumannen. Trots PM och tentor, kommer solens ljus att skina på dig till slut. Oroa dig inte - allting kommer att ordna sig ska du se!

Vattuman - *Aquarius*
20/1 - 18/2

Små problem kommer verka enorma för fisken. Men grubbla inte över små ting! Kom ihåg att bergens storlek bara är en hägring och du har all potential i världen att bestiga dem - hur stora de än må verka!

Fiskarna - *Pisces*
19/2 - 20/3

För väduren är våren tiden för att glänsa. Du kommer ha roligare än vad du trodde att du skulle ha och njuta lite extra av de små, gyllene stunderna!

Väduren - *Aires*
21/3 - 19/4

Vårterminen 2023 kommer vara synonymt med fart och fläkt i oxens liv. Kanske slår klackarna i taket på gasquer, baler och en och annan storstock, men frukta ej, slappa söndagar kommer det också finnas tid för. Terminen kommer gå i rasande takt, så glöm inte att stanna upp och andas!

Oxen - *Taurus*
20/4 - 21/5

Kärlekens vindar blåser mot dig i vår. Kanske finns din tvillingsjäl rakt framför näsan, så varför inte hålla lite extra utkik? Detta medför dock otur i spel, så undvik lotterier och brädspel!

Tvillingarna - *Gemini*
22/5 - 20/6

Bild: Canva

Horoskop

- Vårterminen 2023

Våren är vänskapens tid, så kräftan bör prioritera sina relationer under terminen. Det kommer att finnas plats för både nya och gamla vänskaper i ditt liv. Ta väl hand om dem, så kommer du ha en väldigt rolig vår. Kanske är det dags att bjuda ut den där gamla basgruppskompisen på fika?

Kräftan - *Cancer*
21/6 - 22/7

Du håller huvudet högt och går din egen väg med siktet inställt. Nu är det dags att ta ett steg bort från din envisa bana och istället se dig om efter en hjälpande hand eller goda råd från vänner. Våga bli mottaglig för omgivningens stöd så kommer du få en mycket framgångsrik termin!

Lejonet - *Leo*
23/7 - 22/8

Är det inte lite flirtig stämning med en viss medlem i basgruppen? Hade du inte lite väl lång ögonkontakt med bartendern i kakel? Jungfrun är en blygsam romantiker men våren är här för att ändra på det. Ta mod till dig och våga ta första steget så kommer vårterminen bli full av spännande romanser!

Jungfrun - Virgo
23/8 - 22/9

Stad i ljus har inte varit främmande för vågen denna termin och CSN tycks försvinna i rasande fart. Glöm inte att 04-släpp på Norrlands behöver varieras med stillsamma hemmakvällar och selfcare. Efter en tid av återhämtning kommer du vara redo att ta dansgolvet med storm igen!

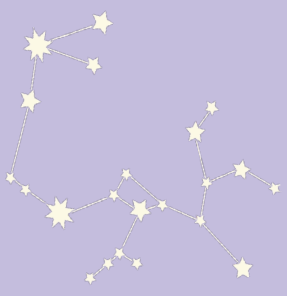
Vågen - *Libra*
23/9 - 22/10

Matlådan du käkade igår smakade nog lite unket (minns du när du laga den?). Kaktusen i fönstret är snustorr och panten från förra valborg ligger fortfarande kvar i hörnet på korridorsrummet. Liksom det traditionsenliga, är det nog dags för skorpionen att dra igång ett ordentligt vårstäd. Ut med det gamla och in med det nya säger vi!

Skorpionen - *Scorpio*
23/10 - 22/11

Vårsolen gör skytten mer ambitiös än någonsin. Fortsätt kämpa med studierna så kommer du se strålande studieresultat efter tentan i sommar ska du få se!

Skytten - *Sagittarius*
23/11 - 21/12

Bild: Canva

Recceveckan - en överlevnadsguide

Jag har aldrig riktigt passat i hatt, därför bär jag endast hattar metaforiskt, och sådana har jag många av. På en av hattarna, som mer eller mindre åkt upp på hyllan vid det här laget, står det Reccekommitté VT23. Recceveckan må vara över, men det kommer fler. I skrivande stund råkar jag veta att kommittén för HT23 är i full färd med att planera nästkommande reccevecka.

Utan att nedvärdera vårterminen (som var över all förväntan) vill jag mena att det ligger något speciellt över höstens recceveckor. Vädret är bättre, livet känns lättare, och pressen från senaste tentan har hunnit lägga sig över sommaren. Vilket bättre tillfälle än nu att dra ihop ett fadderlag för att välkomna våra blivande reccar?

Recceveckan kan verka överväldigande, och kanske till och med lite avskräckande. Därför tänkte jag som fd. domare och sedermera kommitté ge några korta tips kring hur man överlever recceveckorna som funktionär.

Se till att alla dina lagmedlemmar faktiskt vill vara med – det första och kanske viktigaste tipset. Ett hastigt hopkrafsat lag leder sällan till succé. Någon kommer alltid droppa av, vilket kommer leda till osämja. Detta kan skapa onödiga slitningar mellan dig och dina vänner, så undvik att tvinga med någon i laget.

Preppa (ev) alkohol och mat i förväg - recceveckorna innebär i mångt och mycket att du ständigt ska förflytta dig mellan olika platser. Du besparar dig en massa tid om du kan stryka Systembolaget och köket från listan. Så ta en tripp till Danmark under sommaren och köp på dig vad du kan tänka dig vilja dricka (obs. inte alla drycker är alkoholhaltiga). Fyl kylen med matlådor eller fryspizza. På så sätt sparar du både tid och pengar.

Ha inte ihop det med en fadder/domare i samma lag som du – det blir stelt…

Välj utklädnad med omsorg – här finns en hel del att säga. För det första, det brukar vara varmt i början av höstterminen, så fundera en extra gång över allt med päls. För det andra, se till att det verkligen syns att du är utklädd. I annat fall kommer folk bara tro att du har keff klädsmak. Sist men inte minst, folk snor hattar på klubben. Sätt aldrig något på huvudet som du inte är redo att bli av med på dansgolvet.

Stressa inte över plugget – ja, du kommer missa en del plugg under första veckan. Nej, det är inte hela världen. För det första är föreläsningar varken obligatoriska eller nödvändiga (allt står i böckerna!?). Det är heller inte fel att inte kunna allt varje seminarium. Vi har terminstentor, du examineras inte förrän efter jul. Se bara till att du får en tillräcklig grundförståelse av ämnet, så löser sig resten under tentaplugget. Ingen bryr sig om den där gången du inte kunde svara på om det låg inom det relevanta skyddsintresset för katt- och hundlagen att snubbla på en sovande hund utanför fågelsången.

Jonatan Skagerberg
Chefredaktör

Foto: Juridiska föreningen

Fortsätt i Uppsala

- Börsnoteringar och företagsöverlåtelser
- Tvister i hundramiljonersklassen
- Finansiering av världsledande innovationsbolag
- IT-outsourcingar och licensavtal

Lindahl i Uppsala arbetar tillsammans med ledande klienter inom alla branscher med komplexa uppdrag som dessa och många andra – varje dag. Låter det som något för dig? Besök lindahl.se eller följ oss i sociala medier för att få veta mer om att jobba på Lindahl i Uppsala!

Lindahl är en av Sveriges största affärsjuridiska advokatbyråer, som med framtidsfokus, driv och en stark kultur hjälper både klienter och medarbetare att nå sin fulla potential. Våra kontor finns i sex av landets största städer: Uppsala, Göteborg, Helsingborg, Malmö, Stockholm och Örebro.

Lindahl

Linklaters

Podcast.

Här kan du lyssna!

Hur är det att jobba på en internationell affärsjuridisk advokatbyrå? Hur mycket förväntas du kunna redan när du börjar och hur är det att vara nyexaminerad jurist i början av sin karriär? Nu kan du lyssna på vårt poddavsnitt för att få svar på detta och mycket mer!

Med 30 kontor i 20 länder är Linklaters en av världens främsta advokatbyråer. Vi erbjuder dig marknadens mest omfattande utbildningsprogram för att säkerställa att du utvecklar de juridiska, kommersiella och ledarskapsfärdigheter du behöver för att lyckas i din karriär. Hos oss får du lära dig från ledande experter världen över och vässa dina juridiska kunskaper samtidigt som du bygger ett internationellt kontaktnät och får vänner för livet.

FT FINANCIAL TIMES LEADER IN DIVERSITY 2022 statista

Linklaters Sweden